horník·geolog·naftař
hgn

Říjen 2026

Rada řešila rozpočet, členskou základnu a přípravu sněmu

Zasedání X. rady Odborového svazu PHGN, jejíž složení doznalo změny po letošním mimořádném sjezdu a úpravě stanov, se uskutečnilo 21. září v sídle svazu v Praze. Hostem jednání byl předseda ČMKOS Josef Středula. Po skončení oficiálního jednání následovala neformální část ke Dni horníků. O průběhu rady a dalších událostech v uplynulém období HGN hovořil s předsedou Rostislavem Paličkou.

Mohl byste stručně přiblížit nejdůležitější body jednání?
Rada projednala čerpání rozpočtu za první pololetí letošního roku i stav členské základny k 30. červnu. Na programu byly také návrhy změn jednacího řádu rady svazu a Pravidel podpory, tedy dokumentů upravujících vnitřní fungování organizace a rozdělování finanční pomoci členům. Očekávaným bodem byla příprava IV. sněmu OS PHGN, nejvyššího orgánu svazu mezi sjezdy, který rozhoduje o dalším směřování organizace a volí vedení. Rada se věnovala i hodnocení plnění kolektivní smlouvy vyššího stupně za první pololetí 2026, přípravám IV. sněmu, situaci v členských organizacích a propagaci odborů a mnohému dalšímu.

Proč došlo ke změně složení rady a s jakým cílem?
X. rada svazu zasedala poprvé po mimořádném sjezdu odborového svazu v Luhačovicích a po schválení změny stanov svazu v novém složení. Změna spočívá v tom, že každá členská organizace, každé odborové sdružení má v radě jednoho zástupce a s vedením svazu došlo ke snížení na 12 členů, u SHO dokonce o 5 členů rady.

Jak je to možné?
Tak například dosavadní člen rady Maroš Jány z MSS je v radě zastupitelem přímo sdružených členů svazu. Všichni zástupci členů byli ustanoveni do funkce v souladu se stanovami svazu.

Nebude to mít zeštíhlení vliv na práci a efektivnost fungování rady?
Naopak, první jednání rady v novém složení splnilo účel. Rada jednala efektivně a aktivně, odborová sdružení a přímo sdružené organizace mají v radě své zastoupení a mohou se vyjadřovat ke všem projednávaným bodům. Rada začala pracovat kolem třináctého

Hostem X. rady svazu byl předseda ČMKOS Josef Středula. Uprostřed Rostislav Palička a druhý místopředseda svazu Jiří Waloszek.

Řídícím jednání rady byl jako obvykle pověřen první místopředseda svazu Josef Zelenka.

hodiny a jednání trvalo skoro do osmnácti hodin. Probrali jsme důsledně všechny body programu, v usnesení jsme přijali nové úkoly s konkrétním datem plnění. Rada v novém složení se může aktivně rozhodovat a prakticky přijímat závazná rozhodnutí vyplývající z aktuálního dění v odborovém svazu. Takže rada, ač má o něco méně členů, je flexibilnější. Proto jsme přímo na jednání mohli stanovit počet delegátů na 4. sněm, který se uskuteční 13. května 2027 v Luhačovicích. Delegátů bude 40, což představuje reprezentativní vzorek zastoupení všech členů.
Na jednání rady vystupovali členové věcně a zodpovědně. Myslím, že nepřeháním, když řeknu, že i z tohoto důvodu jsme poměrně úspěšný odborový svaz, který dokáže zařídit a vypracovat pro členy a zaměstnance našich odvětví řadu výhod. Za všechny zmíním předčasné hornické důchody pro hlubinné horníky.

Jednala rada o něčem novém, neobvyklém?
Začali jsme se bavit o budoucnosti odborového svazu. Máme představu, že bychom se otevřeli pro ostatní odboráře, tedy i pro členy z jiných odvětví. Začali bychom aktivně pracovat na tom, aby se svaz mohl uchovat minimálně ve stejném počtu členů jako dosud. Již nyní nezastupujeme pouze hornické organizace. Takže to byl takový první výstřel. Začneme pracovat na přípravě příslušných dokumentů tak, aby po sjezdu odborového svazu v roce 2028 mohlo dojít ke změnám a svaz byl otevřený pro širokou odborářskou veřejnost.

Na radě jste měli také hosta...
Pozvali jsme vedení ČMKOS a bylo dohodnuto, že tentokrát přijde předseda konfederace Josef Středula. Jeho úvodní vystoupení bylo obšírné a týkalo se především přípravy zákona o státním rozpočtu a z toho vyplývajících nebezpečí, která koaliční vláda Andreje Babiše připravuje.

Jaká nebezpečí máte na mysli?
Po hrůzovládě bývalého premiéra Petra Fialy jsme s nadějí očekávali, že nová koaliční vláda premiéra Babiše uleví jak odborům, tak zaměstnancům a domácnostem. Doufali jsme, že vláda zastropuje věk odchodu do starobního důchodu. Dále že udělá něco pro zaměstnance v náročných profesích, například aby mohli odcházet do předčasného důchodu bez sankcí a podobně. Bohužel vláda naopak nastoluje znovuzavedení karenční doby. Od roku 2027 dojde ke snížení dávek v nezaměstnanosti. Za situace, ve které se nachází těžební průmysl a kdy dochází k hromadnému propouštění povrchových a hlubinných horníků a dalších zaměstnanců, je snížení podpory v nezaměstnanosti – s prominutím – obrovský průser. V mánii utlumováním těžby uhlí a s ukončením těžby v OKD se u nás již dlouhodobě a prakticky kontinuálně propouští a ještě propouštět bude. V letošním roce je strop při dávkách v nezaměstnanosti něco přes 38 000 korun, což je nějakých 80 % průměrného výdělku zaměstnance. Ale to je podpora jen na první dva měsíce v nezaměstnanosti.

V čem bude spočívat změna?
Vláda schválila návrh ministerstva práce a sociálních věcí, který od 1. ledna 2027 upraví parametry podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci. U osob s předchozím příjmem bude v prvních dvou měsících podpora nově činit 65 namísto dosavadních 80 procent průměrného měsíčního čistého výdělku nebo vyměřovacího základu. Maximální výše podpory v nezaměstnanosti i při rekvalifikaci se sníží na 60 procent průměrné mzdy v národním

Radní bedlivě sledují vystoupení Josefa Středuly. Zleva Bohdan Štěpánek, Václav Sacha, Karel Hřídel a Jindřich Jadwiszczok.

hospodářství. Délka podpůrčí doby se nemění. Změny mají podle vlády státnímu rozpočtu přinést úsporu přibližně 4,5 až 5 miliard korun ročně.
Ministr práce a sociálních věcí Aleš Juchelka, který pochází z Moravskoslezského kraje a který návrh připravil, dokonce soudí, že pracovní trh je stabilizovaný a nepovažuje takto vysokou podporu za potřebnou. Smyslem podpory v nezaměstnanosti má být především pomoci lidem překlenout období, kdy jsou bez práce, nikoliv vytvářet motivaci zůstávat na podpoře déle, než je nutné. Pan Juchelka s ministerským statisícovým platem zřejmě nikdy nežil na podpoře v nezaměstnanosti. Kvůli jeho návrhu se od ledna 2027 dávka v nezaměstnanosti sníží ze stávajících 38 na nějakých 28 tisíc, bude to tedy o nějakých 10 000 korun méně. Při stávající inflaci a obecném zdražování dostanou propuštění horníci a zaměstnanci v následujícím období o dost méně. Takže to si myslím, že není zrovna na poděkování panu ministrovi Juchelkovi a této vládě.

Před čím ještě předseda Středula varoval?
Zmínil, že by mohlo dojít ke změně definice závislé práce, což by umožnilo legalizaci švarcsystému, proti kterému odbory od počátku bojují. Dalším problémem, který se týká i našeho odborového svazu a jeho členů a o kterém předseda Středula hovořil, je zvyšování výše minimální mzdy, které pochopitelně podporujeme. Ale pro mnohé členy našeho svazu, kteří pobírají náhradu za ztrátu na výdělku, lidově rentu, je to problém. Nárůst minimální mzdy jim sníží doplatek renty a bude třeba hledat nějaké řešení. V závěru svého vystoupení Josef Středula odpovídal na dotazy členů rady z Ústeckého a Karlovarského kraje, tedy z regionů dlouhodobě postižených utlumováním těžby uhlí.

Ministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček oznámil, že vláda nebude připravovat velkou státní energetickou koncepci jako dřív. Podle ministra stačí, aby MPO každý rok vypracovalo zprávu o energetickém stavu země a prognózu na dalších patnáct dvacet let. Jednal ministr o tomto nápadu se sociálními partnery?
Nejednal, stejně jako o dalších otázkách kolem energetiky. Přitom o státní energetické koncepci hovoří přímo zákon jako o závazném podkladu státu ve výrobě elektřiny v teplárenství a dalších oblastech. Nevím tedy, zda pana ministra s tímto zákonem seznámili. Podobně ministr přistupuje k práci a působení Energetické tripartity, kterou prosadil hlavně náš odborový svaz a za bývalého ministra průmyslu Lukáše Vlčka začala oficiálně pracovat. S ministrem Havlíčkem jsme o Energetické tripartitě jednali po nástupu nové vlády a tehdy nás ujistil, že v tom budeme pokračovat. Bohužel se tak nestalo a Energetická tripartita už nebyla nikdy svolána. Naopak Karel Havlíček ustanovil při ministerstvu Komisi pro hornictví a surovinovou politiku, jejíž pracovní náplní je úprava báňské legislativy a surovinová politika státu, tedy podobná náplň práce, jakou má naše Energetická tripartita. Je zarážející, že do své komise nepřizval zástupce zaměstnanců, tedy náš odborový svaz, a dal tak najevo, že nemá zájem na pokračování práce Energetické tripartity, kterou iniciovaly právě odbory. Informace o této problematice je na dalším místě HGN.

Požádali jste ministra Havlíčka o dodatečné začlenění do Komise pro hornictví a surovinovou politiku?
Upřímně řečeno, my v této chvíli nemáme oficiální zprávu o vzniku této komise a ani nevíme, co je nebo co bude skutečnou náplní její práce. Navíc máme o této ministerské komisi určité pochybnosti.

Před i v průběhu jednání rady členky revizní komise pečlivě kontrolovaly svazové dokumenty.

Těch komisí při ministerstvu průmyslu je totiž více a mají jedno společné, a sice to, že se vůbec nescházejí, takže nepracují.

Přejdeme k tomu, co se dělo uplynulý měsíc?
Září je tradičně měsíc bohatý na pravidelné akce. Například oceňujeme zaměstnance firmy, která zvítězila v soutěži Zlatý Permon a náš svaz v této firmě působí. Letos to byl takový historický a podle mého názoru neopakovatelný ročník, protože jsme ocenili a odměnili v Luhačovicích celkem čtyři zaměstnance, a to nejen z vítězných firem. Takže to bylo moje zadostiučinění, že se tato akce povedla. Podrobnější informace a fotografie naleznete na jiném místě HGN.
Další akcí je spolu se zástupci zaměstnavatelů každoroční vyhodnocení plnění kolektivní smlouvy vyššího stupně za první pololetí. Obě strany letos konstatovaly, že kolektivní smlouva nebyla porušována. S prezidentem zaměstnavatelského svazu Zbyškem Sochorem jsme probrali nejrůznější body. Bavili jsme se samozřejmě také o dodatku ke kolektivní smlouvě vyššího stupně. Bližší informace a fotodokumentaci naleznete také na jiném místě HGN.

Už jste tedy začali se zaměstnavateli vyjednávat 4. dodatek odvětvové smlouvy?
Jednali jsme o tom už na radě svazu, která rozhodla, že tým odborových vyjednavačů se nebude měnit a pod vedením vrchního vyjednavače Josefa Zelenky již pracují na návrhu dodatku pro rok 2027.
Ještě bych chtěl vzpomenout pietní akt v Karviné ke Dni horníků, který se konal k uctění těch, kteří zahynuli při výkonu práce. Mám obavy, že by to mohlo být naposledy, protože v OKD se přestalo těžit uhlí, zaměstnanci odcházejí, firma ztrácí na významu a dnes se zde pracuje pouze na útlumu.
Příprava X. rady odborového svazu byla o to organizačně náročnější, protože došlo ke změně termínu. Proto bych chtěl poděkovat všem funkcionářům a zaměstnancům v Praze, kteří se podíleli na přípravě rady, a to i některým jejich rodinným příslušníkům. Na září vždy organizujeme zasedání rady i jako uctění Den horníků, který připadá na 9. září.

Petr Kolev
Foto: Markéta Marinková a Lucie Francová

Odvětvovou smlouvu zaměstnavatelé i odboráři plní

Vyhodnocení plnění kolektivní smlouvy vyššího stupně (KSVS) za 1. pololetí letošního roku se uskutečnilo 7. září v sídle odborového svazu v Praze. Jednání proběhlo na nejvyšší úrovni a za Zaměstnavatelský svaz důlního a naftového průmyslu (ZSDNP) se zúčastnili prezident svazu Zbyšek Sochor, Vladimír Budinský, Lucie Danielová a Hana Antošová. Za hostitele jednali předseda OS PHGN Rostislav Palička, místopředsedové svazu Josef Zelenka, Jiří Waloszek a Markéta Marinková a svazový právník Antonín Těšík.

Po diskusi obě strany uvedly, že od svých členských organizací neobdržely v 1. pololetí zprávu o neplnění smlouvy a konstatovaly, že odvětvová smlouva byla v průběhu 1. pololetí bezezbytku plněna. V návaznosti na to zástupci zaměstnavatelů a zaměstnanců projednali přípravu na jednání o Dodatku odvětvové smlouvy číslo 4. Shodli se, že vedle stanovení mzdových tarifních tabulek by bylo vhodné reagovat na některé změny právních předpisů.
V další části se jednalo o Energetické tripartitě, která vznikla a jednala z iniciativy odborového svazu při ministerstvu průmyslu a obchodu. Obě strany konstatovaly, že současné vedení na MPO neprojevilo o další působení Energetické tripartity zájem.
Ukončení těžby černého uhlí a dopady na sociální partnery byly dalším bodem jednání. Smluvní strany se vzájemně informovaly o ukončení těžby černého uhlí v OKD a následných dopadech na zaměstnavatele, zaměstnance a celý region. Vyměnily si také informace o svých nominacích na medaili Jiřího Agricoly. Za odborový svaz je nominován jeho 1. místopředseda Josef Zelenka.
Předseda Rostislav Palička objasnil hostům postavení a přístup odborového svazu k Radě hospodářské a sociální dohody ČR a o působení svazu ve velké tripartitě.
Místopředsedkyně svazu pro legislativu Markéta Marinková a svazový právník Antonín Těšík hovořili o změnách pracovněprávních předpisů a o důchodovém pojištění.
Prezident zaměstnavatelského svazu Zbyšek Sochor odboráře informoval o rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu Karla Havlíčka ustanovit při ministerstvu Komisi pro hornictví a surovinovou politiku, jejíž pracovní náplní by měla být úprava báňské legislativy a surovinová politika státu. Je zarážející, že zatímco členy komise jsou zástupci ministerstev průmyslu a životního prostředí, státní báňské správy, zaměstnavatelského svazu, Těžební unie a další, na zástupce zaměstnanců, tedy odborový svaz, pan ministr v lepším případě zapomněl. Navíc dosud neprojevil zájem ani o pokračování práce Energetické tripartity. Existují oprávněné obavy, aby ministr Havlíček nenásledoval příklad bývalého ministra průmyslu Jozefa Síkely, který s odboráři a sociálními partnery vůbec nejednal, a dokonce nechodil ani na jednání tripartity, kde se projednávaly důležité body v rámci energetické politiky státu.

(kov)

Zbyšek Sochor s Rostislavem Paličkou podepisují protokoly o plnění odvětvové smlouvy za 1. pololetí.

A zde už stojí s podepsanými protokoly.

V Luhačovicích byli oceněni zaměstnanci nejúspěšnějších firem v soutěži Zlatý Permon

V Luhačovicích se 3. září uskutečnilo slavnostní ocenění zaměstnanců firem, které v soutěži Zlatý Permon zvítězily nebo se dostaly do užšího výběru. Ocenění zaměstnancům, které připravili odboráři, společně předali zástupci Českého báňského úřadu (ČBÚ) a Odborového svazu PHGN.

Společné foto oceněných s nejvyššími představiteli. Zleva Rostislav Palička, Roman Sikora, Eduard Matula, Lubomír Holý, Radovan Zima a Martin Štemberka. Foto: Jiří Fröhlich, ČBÚ

„V červenci jednali statutáři soutěže Zlatý Permon o úpravách statutu této soutěže pro další roky a reagovali tak na vývoj ve firmách. Podle dohody se v dalších letech změní udělování cen ze tří kategorií na dvě. A jelikož náš svaz oceňuje nad rámec soutěže i zaměstnance vítězné firmy, kde působí naše odborová organizace, bude nutné na tuto změnu reagovat i ve svazu. Letos jsme tedy poprvé ocenili nejen zaměstnance vítězné firmy, ale domluvili jsme se, že oceníme i zaměstnance firem, které se dostaly do užšího výběru komise. A v tom by svaz měl pokračovat i v příštích letech," říká předseda OS PHGN Rostislav Palička.
Letošní ocenění je zároveň poděkováním konkrétním lidem za jejich dlouholetou práci, odpovědný přístup a podíl na bezpečnosti a dobrém fungování jejich pracovišť.

Právě lidé, kteří svou každodenní prací přispívají k výsledkům svých firem, stojí za úspěchem, který soutěž Zlatý Permon oceňuje. Za Český báňský úřad se slavnostního setkání zúčastnil předseda ČBÚ Martin Štemberka, vedoucí oddělení legislativy Vítězslav Urbanec a ředitel kanceláře úřadu Jiří Fröhlich.
Za odborový svaz se slavnostního aktu zúčastnili předseda Rostislav Palička, místopředsedové svazu Josef Zelenka a Jiří Waloszek a svazový inspektor bezpečnosti práce Ivo Kavka.
Ocenění a věcné dary věnované odborovým svazem převzali v Luhačovicích čtyři zaměstnanci: Roman Sikora z OKD Ostrava, Eduard Matula z MND Energy Storage, Lubomír Holý z odborové organizace Dolu Jan Šverma ze Severní energetické a Radovan Zíma ze Sokolovské uhelné.

(red)

Pietní akt v Karviné uctil památku horníků, kteří zahynuli při práci

Společnosti OKD a státní podnik DIAMO uspořádaly ve středu 9. září na Univerzitním náměstí v Karviné u příležitosti Dne horníků pietní akt. Zástupci obou společností, jejich hosté, báňští záchranáři, odbory, krojovaní horníci a hornická veřejnost vzdali hold všem, kteří přišli o život při výkonu hornického povolání. Následovala bohoslužba za horníky, kterou v kostele Povýšení svatého Kříže sloužil děkan karvinského děkanátu Jan Szkandera.

Při pietním aktu byly k soše horníka, památníku obětem hornické práce na Univerzitním náměstí, za zpěvu karvinského dětského sboru Permoník položeny květinové dary. Poté se účastníci v průvodu v čele s krojovanými horníky a hornickou kapelou vydali do kostela Povýšení svatého Kříže, kde se konala bohoslužba za horníky.
Státní podnik DIAMO se k pořádání pietního aktu připojil jako organizace, která na hornickou historii regionu bezprostředně navazuje.

Téměř čtvrt století zajišťuje zahlazování následků hlubinné těžby černého uhlí na Ostravsku a Karvinsku. Po ukončení těžby přebírá odpovědnost za území bývalých dolů, jejich technickou likvidaci, sanaci a další dlouhodobou péči o následky hornické činnosti. Firma OKD ukončila k 31. lednu 2026 po téměř 250 letech hlubinného dobývání uhlí v České republice. Na posledním činném dole ČSM bylo v letech 1968–2026 vytěženo 124 335 056 tun černého uhlí.

Zdroj: OKD

Hold všem, kteří přišli o život při výkonu hornického povolání, vzdali také představitelé Sdružení hornických odborů a Odborového svazu PHGN.

HORNÍK - GEOLOG - NAFTAŘ
Měsíčník Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu
Vydává: Odborový svaz PHGN, www.osphgn.cz
Editor: Petr Kolev, e-mail: petr.kolev9@gmail.com, mobil: +420 739 534 611